

روایت عدالت در آیینه عاشورا

نشست علمی- حقوقی ایوان عدالت با محوریت فرهنگ عاشورایی برگزار شد

نشست علمی-حقوقی ایوان عدالت با موضوع «روایت عدالت؛ در آیینه عاشورا» روز چهارشنبه ۱۰ تیر ۱۴۰۵ به مناسبت هفتمین روز شهادت حضرت اباعبدالله‌الحسین(ع) به میزبانی ماهنامه حقوقی (علمی-آموزشی) داداندیش در تهران برگزار شد. این نشست با حضور جمعی از وکلای پایه یک دادگستری، استادان حقوق، روحانیون و هنرمندان برگزار شد و به بررسی جایگاه مفهوم عدالت در فرهنگ عاشورا، نسبت عدالت‌خواهی با مسئولیت اجتماعی و نقش جامعه حقوقی در تبیین و اجرای عدالت اختصاص داشت. در ابتدای این نشست، حسام صحرایی، خواننده آواز آئینی و حسن جعفرتبار، نی‌نواز، با اجرای قطعات موسیقی آئینی عاشورایی فضای معنوی و عاشورایی را بر محفل حاکم کردند. در ادامه، سهیل محمودی با شعرخوانی عاشورایی و تصویرگری مفاهیم آزادی، عدالت و وطن‌دوستی در بستر فرهنگ عاشورا، حضاران را به تأمل در معانی عمیق قیام عاشورا فراخواند. در ادامه این نشست، جناب آقای دکتر رسول سلطانی، سردبیر ماهنامه حقوقی (علمی-آموزشی) داداندیش، طی سخنانی ضمن خوشامد به حضار و تقدیر و تشکر به معرفی سلسله‌نشست‌های ایوان عدالت پرداخت و با اشاره به اهمیت بررسی موضوعات اثرگذار حقوقی، فرهنگی و اجتماعی افزود: هدف ما در این نشست‌ها بررسی موضوعات از منظر تخصصی و در عین حال قابل فهم برای عموم جامعه است و نشست امروز تلاش ماست برای نگریستن به مفهوم عدالت از دریچه فرهنگ و روایت عاشورا؛ فرهنگی که در تاریخ ایران و جهان اسلام همواره الهام‌بخش حرکت‌های عدالت‌خواهانه بوده است.

حجت‌الاسلام‌المسلمین ناصر تقویان، سخنران اصلی این نشست، در سخنانی با محوریت عاشورا، فسط و عدالت، به بازخوانی مفهوم عدالت از منظر قرآن و سیره عاشورایی پرداخت. تقویان با تأکید بر اینکه فهم عدالت توسط مردم اولین گام در استقرار آن است اظهار داشت: قیام عاشورا درس عملی عدالت‌خواهی و ایستادگی در برابر ظلم بود و امروز نیز برای جوامع بشری، به‌ویژه جامعه حقوقی راهگشاست. عدالت فقط یک مفهوم نظری نیست، بلکه باید در عمل، سیاست‌گذاری‌ها، قوانین و در رفتار حاکمان و محکومان تجلی یابد. او با اشاره به اینکه مهم‌ترین وظیفه حکومت، اجرای قسط و عدالت است، افزود: حکومت اسلامی حکومتی است که عدالت را نه به عنوان یک آرمان دور، بلکه به عنوان یک تکلیف روزانه می‌داند و این امر در نهضت عاشورا به‌طور عینی نمایان شد. تقویان همچنین به نقش رسانه‌ها و جامعه حقوقی در آگاهی‌بخشی و فهم عمیق‌تر مفهوم عدالت اشاره و خاطر‌نشان کرد حقوق‌دانان و رسانه‌ها مسئولیت سنگینی در تبیین و اجرای عدالت در عهده دارند و مردم باید بدانند عدالت چیست و چگونه می‌تواند آن را در جامعه مطالبه و پیاده کرد. این نشست با حضور جناب آقای دکتر مسعود مظاهری‌تهرانی، مدیرمسئول و صاحب‌امتیاز ماهنامه حقوقی (علمی-آموزشی) داداندیش و دکتر حسین میرمحمد صادقی، استاندنمام دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، برگزار شد. حضور این چهره‌های برجسته بر اهمیت و جایگاه این رویداد فرهنگی-حقوقی افزود. برنامه با برپایی نماز جماعت و سفره اطعام اهل‌بیت(ع) به پایان رسید و میزبانان در فضایی صمیمانه از حضاران پذیرایی کردند. نشست علمی-حقوقی ایوان عدالت در چارچوب سلسله‌نشست‌های تخصصی این مجموعه برگزار می‌شود؛ برنامه‌ای که با هدف گسترش گفت‌وگوی علمی، بررسی مسائل روز حقوقی و فرهنگی و ایجاد تعامل مؤثر میان وکلای دادگستری، حقوق‌دانان، استادان دانشگاه، هنرمندان و اصحاب رسانه طراحی شده است. برگزارکنندگان این نشست از امیدواری کردند استمرار چنین برنامه‌هایی بتواند به ارتقای دانش حقوقی، توسعه فرهنگ عدالت‌خواهسی و تقویت ارتباط میان جامعه علمی، حرفه‌ای و فرهنگی کشور کمک کند.

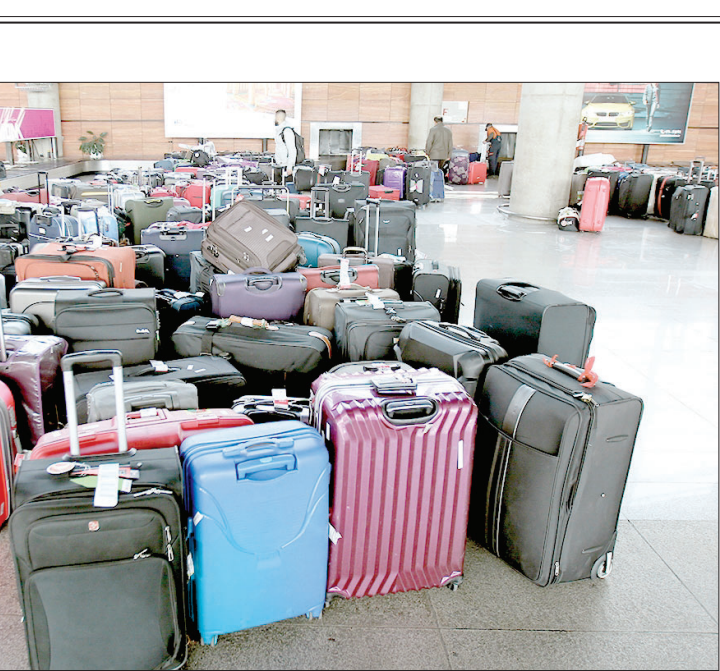
جنگاوران ویدئویی

تربدیی نیست که ملت ما و آسیب‌دیدگان از استیکار باید مقاومت را سرلوحه کار قرار دهند، چنانچه با مقاومت جانانه ملت ایران آمریکا تفاهم‌نامه‌ای را امضا کرد که در تاریخ آمریکا و نیز در تاریخ کشورمان از اول جنگ فقط با جنگ‌افزار نظامی صورت نمی‌گیرد. صورت اقتصادی جنگ لحاظ یک سو؛بویون به نفع ایران سابقه ندارد و همین امر موجب سخره و بی‌اعتبار شدن ترامپ، رئیس جمهور فعلی ایالات متحده نزد آمریکایی‌ها شده است. هرچند ممکن است در عمل چندان به کار نرآید و همان‌گونه که رهبر شهیدمان به محور مقاومت در مقابل آمریکا و صهیونیسم اعتقاد داشتند، اما موضوع مقاومت است و نه هر اقدام نسنجیده و اگر درست نگاه کنیم، آنچه را برای کشور ضروری می‌دانستند موضوع بازدارندگی بود و این از حکمت ایشان بود که با سنخش نیروها به برگزیدگی اولویی می‌پرداختند، اما بازدارندگی و مقاومت کجا و پیش‌قدم‌شدن و سیلی‌زدن با یک استدلال دعواهای کوچه و بازاری کجا؟ امروز جنگ یک امر ترکیبی است؛ یعنی جنگ فقط با جنگ‌افزار نظامی صورت نمی‌گیرد. صورت اقتصادی جنگ تحریم و محاصره از سوی دشمن و اسراف و تبذیر و بی‌قانونی در اقتصاد و رانت‌خواری داخلی است که سال‌ها از یک سو بر ما تجمیل شده و از سوی دیگر خنجر را خود بر خوشتن وارد کرده‌ایم. صورت فرهنگی جنگ آن تهاجم فرهنگی و رواج فرهنگ ابتدال توسط دشمن از طریق رواج الگوهای خود در گذشته و اینک به صورت قوی‌تر و ممتازتر رواج الگوهای که حتی جامعه آنها از آن نفرت دارد از طریق ماهواره و فضای مجازی برای کشورهای شیبه ما از سوی آنان و هم‌زمان بی‌توجهی به مسائل تربیتی، عدم به‌کارگیری زبان ارتباطی با مردم، استعلائی داخلی و تقویت طواهر و مناسک دینی به‌جای فرهنگ و معارف دینی، حال این جنگجویان ویدئویی بگویند اولاً چقدر هزینه می‌خواهند از جیب مردم بدهند و تاکی و کجا ادامه دهند و خودشان تاکنون چقدر هزینه داده‌اند؟ نائیا اینان تداوم جنگ با استیکار را می‌گویند در حالی که با خدمت نظام وظیفه نکرده‌اند یا یک شب در کنار یک لانچر موشک نبوده‌اند، در مقام یک استراتژیست نظامی برای مردم سخنرانی می‌کنند و اصلاً تبعات جنگ و محرومیت‌های ممکن را که از جهت جنگ باید مردم تقبل کنند و به وضع داخلی کشور در همه سات‌ها که در اثر جنگ فرسوده‌تر و تورم بیشتر می‌شود، هیچ اشاره‌ای نمی‌کنند. آن در مقابل صهیونیست‌های آدم‌خوار و کودک‌کش (که هنوز ابعاد کثیف وجودی‌شان و آموزه‌های ضدانسانی و کثیف تورات جعلی و تلمودهای خاخام‌نویس برای مردم و حتی برای مسئولان روشن نشده) و جماعت بانکی‌هایی که به‌جای یک نفر نظامی، ۲۰۰۰ غیرنظامی و زن و کودک را می‌کشند (اشاره به واقعه پرل هاربر و بمباران اتمی هیروشیما و ناگازاکی) باید ایستاد و البته ایستادگی فقط در مقابله نظامی نابرابر و صرفاً شهادت خلاصه نمی‌شود. هرچه بیشتر تجهیز داخلی و اصلاح داخلی و فرهنگ استقامت و پایداری عملی و عدم اسراف و مصرف در حداقل ممکن و آبادانی هر چه بیشتر در کشور صورت گیرد به همان میزان نیروی نظامی کشور که باید دستشان را صمیمانه فسرند و بر شجاعت آنان غیبه خورد قوی‌تر و نیرومندتر می‌شود. جنگاوران ویدئویی یا عامل دشمن هستند یا ندانسته و با خیال موهوم آب به سیاب دشمن می‌ریزند، همچنان که در دوده گذشته رژیم کودک‌کش از تدابیر سوء آنها سود بسیار برده است.

نیلوفر حامدی: در سال‌های اخیر، ترکیه برای بخش قابل توجهی از ایرانیانی که به امید زندگی بهتر، سرمایه‌گذاری، تحصیل یا اشتغال به این کشور مهاجرت کرده‌اند، به یکی از مهم‌ترین مقاصد منطقه تبدیل شده بود؛ کشوری که نزدیکی جغرافیایی، سهولت نسبی در دریافت اقامت کوتاه‌مدت و جذابیت‌های اقتصادی و اجتماعی آن، هزاران ایرانی را به آنجا کشانده بود؛ از استانبول تا آناتلیا، از ازمیر تا آناتلیا. اما آنچه در ابتدا به عنوان یک مسیر کم‌ریسک و در دسترس مهاجرتی شناخته می‌شد، به‌تدریج و به‌ویژه از سال‌های پس از همه‌گیری کرونا، دستخوش تغییراتی جدی در سیاست‌های مهاجرتی دولت ترکیه شد؛ تغییراتی که به گفته بسیاری از مهاجران، فضای اقامت را از یک روند نسبتاً قابل پیش‌بینی به فرایندی مبهم، سخت‌گیرانه و گاه برهزینه تبدیل کرده است. گزارش‌ها و روایت‌های متعدد از ایرانیان ساکن ترکیه نشان می‌دهد در کنار محدودیت‌های جدید در تمدید اقامت‌های کوتاه‌مدت، مواردی از رد درخواست اقامت، بازنگری‌های ناگهانی در وضعیت اقامتی و حتی الزام به ترک خاک کشور در بازه‌های زمانی مشخص بدون توضیح شفاف، افزایش یافته است. این تحولات در حالی رخ داده که بسیاری از ایرانیان براساس قوانین پیشین، با اتکا به اجاره ملک، خرید خانه، ثبت شرکت یا سرمایه‌گذاری‌های قابل توجه وارد ترکیه شده بودند و انتظار استمرار اقامت خود را داشته‌اند؛ انتظاری که اکنون در بسیاری از موارد با واقعیت متفاوتی روبه‌رو شده است.

از ضرب‌و‌شتم کارگران ایرانی تا محدودیت اقامتی
خرداد ۱۴۰۳ - بود که خبرگزاری‌های داخلی از برخورد‌های نیروهای امنیتی ترکیه با شهروندان ایرانی خیر دادند. در متن این خبرها و براساس گزارش‌های رسیده از ایرانیان ساکن ترکیه آمده بود نهاد‌های امنیتی این کشور اقدام به برخورد گسترده با شهروندان ایرانی کرده‌اند. براساس اسناد دریاقتی که همان روزها در رسانه‌ها منتشر شده بود، ده‌ها شهروند ایرانی با اتهاماتی مانند تهدید علیه امنیت ملی ترکیه مواجه شدند و بعد از دستگیری و بازجویی بدون ارائه ادله لازم از ترکیه طرد و اخراج شده بودند. یکی از این شهروندان درباره طیف افرادی که دچار اخراج‌های اخیر شده بودند، گفته بود: «این افراد از طیف‌های گوناگون دانشجو، بازرگان، استاد، کارگر و… بودند. سرمایه‌گذاری چند میلیون دلاری، خرید خانه یا تأسیس شرکت تجاری نیز مانع از اخراج شهروندان ایرانی نشده». یکی دیگر از شهروندان ایرانی که اقدام به سرمایه‌گذاری در حوزه املاک در شهرهای استانبول، آلائیا و ازمیر کرده بود، تجربه خود را این‌طور شرح داد: «از حدود ۱۰ سال پیش تاکنون حدود ۷۶ میلیون دلار در حوزه مسکن در این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌ام و همیشه تمام مقررات ترکیه را رعایت کرده و مالیاتم را نیز پرداخت کرده‌ام. به‌هیچ‌وجه توقع نداشتم مقامات ترکیه به این شکل و بدون اخطار قبلی از ترکیه اخراجم کنند. متأسفانه پیگیری‌ها نیز برای بازگرداندن سرمایه به ایران یا یکی از کشورهای حاشیه خلیج فارس بدون نتیجه مانده است». کمی پس از این اتفاقات بود که خبر رسید ورود خودروهای ایرانی به ترکیه نیز با سخت‌گیری‌های پیچیده‌ای روبه‌رو شده است. در تابستان ۱۴۰۳، ماجرای لغو معافیت مالیات سوخت برای خودروهای تجاری و کامیون‌های ایرانی توسط دولت ترکیه خیرساز نشد؛ اقدامی که در پی آن باید خودروهای ایرانی هنگام ورود به ترکیه به اندازه حجم باک سوخت خودرو مالیات پرداخت می‌کردند. این تصمیم، صفی طولانی از کامیون‌داران ایرانی مقابل مرز ترکیه ایجاد کرده بود که در این فقره، رسانه‌ای‌شدن ماجرا و مذاکرات مختلف سبب شد این اقدام اصلاح شود.

خرداد امسال هم بار دیگر یک خبر تلخ مربوط به ایرانیان ساکن ترکیه احساسات عمومی را جریحه‌دار کرد. ۲۳ خرداد، ۳۸ کارگر فصلی ایرانی (زن و مرد) که برای برداشت محصول چای به شهرستان «چاپلی» در استان «مریزه» ترکیه سفر کرده بودند، پس از ۱۵ روز کار، هنگام مطالبه دستمزد خود مورد حمله گروهی از عوامل کارفرما قرار گرفتند. در این حادثه، تعدادی از کارگران زخمی شدند و یکی از آنها به‌دلیل شکستگی فک به بیمارستانی در ترازبون منتقل شد. حادثه زمانی رخ داد که کارگران در محدوده محل کار خود منظر دریافت حقوقشان بودند. حقوقی که قبلاً سر آن توافق شده بود. در این هنگام، حدود ۱۵ نفر از عوامل کارفرما به آنها حمله‌ور شدند و با ضرب‌و‌شتم، کارگران را از محل کار اخراج کردند. در روند تحقیقات قضایی قضایی کارفرما متهم با حروف اختصاری «م.ی» به اتهام مشارکت در این حمله بازداشت شد. اما پس از ادای توضیحات، با قرار نظارت قضائی آزاد شد و کارگران ایرانی هم توسط پلیس ترکیه به مرز بازرگان بازگردانده شدند. اگرچه این حادثه‌ای موردی است که شاید در ایران و توسط کارفرمای ایرانی نیز رقم بخورد، اما اتفاقاتی از این دست در سال‌های اخیر کم‌تکرار نبوده‌اند. از مستأجرانی که در سال ۱۴۰۰ توسط صاحبخانه خود مورد خشونت واقع شد تا برخورد

عکس مجتبی محبیلهای از این مکان

گزارش «شرق» از رد درخواست، الزام به ترک خاک و ایجاد محدودیت‌های جدید در تمدید اقامت ایرانیان ساکن ترکیه

پایان رؤیای استانبول

ترکیه که زمانی یکی از در دسترس‌ترین مقاصد مهاجرتی ایرانیان بود، حالا با اجرای سیاست‌های سخت‌گیرانه‌تر در حوزه مهاجرت، معادلات اقامت، سرمایه‌گذاری و زندگی بسیاری از مهاجران را تغییر داده است

فیزیک‌ی دیگری که چند سال پیش از آن بین کارفرما و کارگر در همین ترکیه رخ داده بود، حالا و پس از سیاست‌های جدید ترکیه در راستای سخت‌گیری بیشتر بر موضوع اقامت‌های این کشور، بار دیگر موجدی از برخورد‌های جدید با ایرانیان ساکن این کشور گزارش شده است.

پایان رؤیای استانبول

«تا یک سال پیش می‌گفتند اگر خانه اجاره کنی، بیمه داشته باشی و مدارک‌ت کامل باشد، اقامتت تمدید می‌شود؛ اما امروز هیچ‌کس چنین تضمینی نمی‌دهد». این جمله را بسیاری از ایرانیانی که طی سال‌های اخیر برای زندگی، کار یا سرمایه‌گذاری به ترکیه رفته‌اند، تکرار می‌کنند. کشوری که تا چند سال پیش یکی از در دسترس‌ترین مقاصد مهاجرتی برای ایرانیان به شمار می‌رفت، اکنون با اجرای سیاست‌های سخت‌گیرانه‌تر در حوزه اقامت، شرایط متفاوتی را پیش‌روی متقاضیان قرار داده است. از سال ۲۰۲۰ و به‌ویژه پس از همه‌گیری کرونا، دولت ترکیه در چارچوب سیاست‌های جدید مدیریت مهاجرت، روند اعطای برخی انواع اقامت کوتاه‌مدت را محدودتر کرد. این تغییرات فقط ایرانیان را هدف قرار نداد، بلکه شامل بسیاری از مهاجران خارجی شد؛ با این حال، ایرانیان به دلیل شمار بالای متقاضیان اقامت، بیش از دیگران تحت تأثیر این سیاست‌ها قرار گرفتند.

«سینا» ۴۳ سال دار و یکی از این افراد است. چهار سالی می‌شد که در ازمیر خانه‌ای اجاره کرده بود. چند ماه پیش، از اداره مهاجرت او را خواسته و به او گفته‌اند باید برای شش ماه به ایران برود تا بتواند مجدداً در ترکیه زندگی کند: «اصلاً باورم نمی‌شد. از آنجایی که زبان ترکی هم بلد نمی‌توانستم احتمال دهم که حرفشان را اشتباه فهمیده‌ام. مدام برایشان توضیح می‌دادم که من اینجا خانه اجاره کرده‌ام و آنها نمی‌توانند چنین کاری کنند. اما اصلاً گوششان به‌دکار حرف‌های من نبود. محترمانه رفتار می‌کردند اما مدام حرف خوششان را تکرار می‌کردند. در نهایت هم گفتند اگر اعتراضی دارم باید وکیل بگیرم تا او کارهای حقوقی را پیگیری کند».

اما هزینه حق‌الوکاله رقمی نیست که یک مهاجر بتواند به‌راحتی از پس پرداخت آن برآید؛ «برای یک ترک که ساکن این کشور است هم پرداخت هزینه وکالت آن هم در حوزه مهاجرت، ساده نیست. با این وضعیت تومری که ترکیه در سال‌های اخیر داشته است، اوضاع اقتصادی مردم به‌شدت خراب شده و خوشان هم سرمایه‌گذاری در حوزه املاک در شهرهای استانبول، آلائیا و ازمیر کرده بود، تجربه خود را این‌طور شرح داد: «از حدود ۱۰ سال پیش تاکنون حدود ۷۶ میلیون دلار در حوزه مسکن در این کشور سرمایه‌گذاری کرده‌ام و همیشه تمام مقررات ترکیه را رعایت کرده و مالیاتم را نیز پرداخت کرده‌ام. به‌هیچ‌وجه توقع نداشتم مقامات ترکیه به این شکل و بدون اخطار قبلی از ترکیه اخراجم کنند. متأسفانه پیگیری‌ها نیز برای بازگرداندن سرمایه به ایران یا یکی از کشورهای حاشیه خلیج فارس بدون نتیجه مانده است». کمی پس از این اتفاقات بود که خبر رسید ورود خودروهای ایرانی به ترکیه نیز با سخت‌گیری‌های پیچیده‌ای روبه‌رو شده است. در تابستان ۱۴۰۳، ماجرای لغو معافیت مالیات سوخت برای خودروهای تجاری و کامیون‌های ایرانی توسط دولت ترکیه خیرساز نشد؛ اقدامی که در پی آن باید خودروهای ایرانی هنگام ورود به ترکیه به اندازه حجم باک سوخت خودرو مالیات پرداخت می‌کردند. این تصمیم، صفی طولانی از کامیون‌داران ایرانی مقابل مرز ترکیه ایجاد کرده بود که در این فقره، رسانه‌ای‌شدن ماجرا و مذاکرات مختلف سبب شد این اقدام اصلاح شود.

خرداد امسال هم بار دیگر یک خبر تلخ مربوط به ایرانیان ساکن ترکیه احساسات عمومی را جریحه‌دار کرد. ۲۳ خرداد، ۳۸ کارگر فصلی ایرانی (زن و مرد) که برای برداشت محصول چای به شهرستان «چاپلی» در استان «مریزه» ترکیه سفر کرده بودند، پس از ۱۵ روز کار، هنگام مطالبه دستمزد خود مورد حمله گروهی از عوامل کارفرما قرار گرفتند. در این حادثه، تعدادی از کارگران زخمی شدند و یکی از آنها به‌دلیل شکستگی فک به بیمارستانی در ترازبون منتقل شد. حادثه زمانی رخ داد که کارگران در محدوده محل کار خود منظر دریافت حقوقشان بودند. حقوقی که قبلاً سر آن توافق شده بود. در این هنگام، حدود ۱۵ نفر از عوامل کارفرما به آنها حمله‌ور شدند و با ضرب‌و‌شتم، کارگران را از محل کار اخراج کردند. در روند تحقیقات قضائی قضائی کارفرما متهم با حروف اختصاری «م.ی» به اتهام مشارکت در این حمله بازداشت شد. اما پس از ادای توضیحات، با قرار نظارت قضائی آزاد شد و کارگران ایرانی هم توسط پلیس ترکیه به مرز بازرگان بازگردانده شدند. اگرچه این حادثه‌ای موردی است که شاید در ایران و توسط کارفرمای ایرانی نیز رقم بخورد، اما اتفاقاتی از این دست در سال‌های اخیر کم‌تکرار نبوده‌اند. از مستأجرانی که در سال ۱۴۰۰ توسط صاحبخانه خود مورد خشونت واقع شد تا برخورد

ضمانتی برای اقامت کوتاه‌مدت در کار نیست

یکی از وکلای فعال حوزه مهاجرت درباره علت تغییر قوانین به «شرق» می‌گوید: «اتفاقات متعددی در جهان رخ داد، سبب شد ترکیه با توجه به موقعیت جغرافیایی خاصی که داشت، سیاست‌هایش را در حوزه مهاجرت تغییر دهد. افزایش تعداد مهاجران خارجی متقاضی اقامت، فشار بر بازار اجاره مسکن، افزایش مهاجرت پس از همه‌گیری کرونا، تغییر سیاست‌های امنیتی و جمعیتی دولت ترکیه و محدود‌شدن ثبت اقامت در برخی محله‌های شهرهای بزرگ مانند استانبول از مهم‌ترین دلایلی بود که دولت‌مردان ترکیه را این سمت برد، شاید بگوییم کرونا همه‌گیر شد، کسی تصورش را هم نمی‌کرد که یک بیماری

عکس مجتبی محبیلهای از این مکان

گزارش «شرق» از رد درخواست، الزام به ترک خاک و ایجاد محدودیت‌های جدید در تمدید اقامت ایرانیان ساکن ترکیه

پایان رؤیای استانبول

ترکیه که زمانی یکی از در دسترس‌ترین مقاصد مهاجرتی ایرانیان بود، حالا با اجرای سیاست‌های سخت‌گیرانه‌تر در حوزه مهاجرت، معادلات اقامت، سرمایه‌گذاری و زندگی بسیاری از مهاجران را تغییر داده است

بر سیاست‌های کشورها اثر بگذارد، اما پاندمی کرونا این اثر بزرگ را گذاشت». به گفته این وکیل، اساساً تمدید اقامت کوتاه‌مدت یک حق طبیعی شمرده نمی‌شود و اداره مهاجرت ترکیه این اختیار را دارد تا با بررسی شرایط متقاضی، درخواست را بپذیرد یا رد کند؛ «ناهنس این نکته برای ایرانیان بسیار مهم است. ما گاهی می‌بینیم برخی افراد از این قوانین اطلاعی ندارند و همین هم باعث دردسر می‌شود. اجاره خانه به‌تهدایی تضمین‌کننده دریافت اقامت نیست. همچنین خرید ملک فقط در شرایط مشخص می‌تواند مبنای اقامت باشد. اقامت کوتاه‌مدت با تابعیت یا اقامت دائم تفاوت دارد و به همین دلیل، اداره مهاجرت ترکیه می‌تواند هر سال استعلام‌های جدیدی بگیرد و در شرایط اقامت افراد تغییر ایجاد کند؛ موضوعی که البته در اغلب کشورها رایج است. به طور کلی، تغییر سیاست‌های اجرایی می‌تواند بدون تغییر متن قانون، احتمال پذیرش یا رد درخواست‌ها را تغییر دهد».

او با توضیح بیشتر در این باره می‌گوید: «بر اساس قانون مهاجران خارجی از حمایت بین‌المللی ترکیه، اقامت کوتاه‌مدت در مواردی مانند گردشگری، مالکیت ملک، فعالیت تجاری، درمان، تحصیل یا دلایل مشابه قابل درخواست است. با این حال، اداره مهاجرت اختیار دارد، در صورت احراز‌نشدن شرایط قانونی یا تشخیص ناکافی‌بودن دلایل اقامت، درخواست را رد یا تمدید آن خودداری کند؛ متقاضیانی که درخواستشان رد می‌شود، معمولاً حق اعتراض اداری یا طرح دعوا در دادگاه‌های اداری ترکیه را دارند. موفقیت این اعتراض‌ها به شرایط هر پرونده، مدارک ارائه‌شده و دلایل رد درخواست بستگی دارد».

یکی از بزرگ‌ترین شباهت‌ها در این مدت این‌ بوده که به نظر می‌رسد ایرانیان سیبل اصلی این تصمیمات ترکیه هستند. این وکیل مهاجرت علل چنین تصوری را توضیح می‌دهد: «در این سال‌ها، ایرانیان یکی از بزرگ‌ترین گروه‌های دریافت‌کننده اقامت در ترکیه بوده‌اند. در سال‌های ۲۰۱۹ تا ۲۰۲۲ ده‌ها هزار ایرانی با اجاره خانه یا خرید ملک اقامت گرفته بودند. بنابراین وقتی سیاست‌ها سخت‌تر شد، طبیعی بود تعداد بیشتری از ایرانیان تحت تأثیر قرار بگیرند. از سوی دیگر، دولت ترکیه صدها محله را برای ثبت اقامت مهاجران خارجی بست و این محدودیت شامل همه شد، اما ایرانیان به واسطه تعداد بالاتر متقاضی که از گذشته هم در آن محله ساکنوت داشتند، مجدداً بیشتر تحت تأثیر قرار گرفتند».

با این حال، برخی کارشناسان مهاجرت معتقدند در عمل، نوع برخورد با پرونده‌ها بر اساس ملیت نیز می‌تواند متفاوت باشد. برای مثال، در دوره‌هایی پس از آغاز جنگ روسیه و اوکراین، برخی اتباع روسیه نیز از دست‌درده درخواست‌های تمدید اقامت روبه‌رو شدند. درباره ایرانیان هم وکلای مهاجرت گزارش داده‌اند در برخی بازه‌های زمانی، احتمال رد درخواست اقامت توریستی افزایش یافته است. اما تاکنون هیچ سند رسمی منتشر نشده که نشان دهد دولت ترکیه دستورالعملی مبنی بر «رد اقامت ایرانیان» یا برخورد سخت‌گیرانه‌تری با آنها صادر کرده باشد.

این وکیل مهاجرت توصیه‌هایی برای متقاضیان اقامت در ترکیه می‌دهد: «اقامت توریستی را راه‌حل بلندمدت ندانید. در سال‌های اخیر، تمدید اقامت کوتاه‌مدت (توریستی) دیگر مانند گذشته قابل پیش‌بینی نیست. اگر قصد زندگی طولانی‌مدت در ترکیه را دارید، بهتر است از ابتدا مسیرهای قانونی پایدارتری مانند اقامت کاری، تحصیلی یا سرمایه‌گذاری را بررسی کنید. همچنین، پیش از هرگونه خرید ملک یا انتقال سرمایه، وضعیت اقامتی را بررسی کنید. خرید یا اجاره ملک به‌تهدایی تضمینی برای دریافت یا تمدید اقامت نیست. بسیاری از افراد با تصور نادرست، سرمایه خود را وارد بازار مسکن کرده‌اند و بعد با رد درخواست اقامت مواجه شده‌اند. قراردادهای مالی را با شرط فسخ تنظیم کنید. به این صورت که اگر خانه اجاره می‌کنید یا ملکی می‌خرید، بهتر است در قرارداد، بندی درباره امکان فسخ یا بازگشت بخشی از مبلغ در صورت رد اقامت پیش‌بینی شود. این موضوع می‌تواند از خسارت مالی جلوگیری کند. نکته بعدی اینکه حتماً از مشاوران و وکلای دارای مجوز استفاده کنید. بخش قابل توجهی از مشکلات ایرانیان ناشی از اعتماد به واسطه‌ها و دفاتر غیررسمی است. توصیه می‌شود فقط با وکلای ثبت‌شده یا شرکت‌های دارای مجوز همکاری شود و وعده‌هایی مانند «اقامت تضمینی» یا «تمدید صددرصدی» با تردید بررسی شوند هیچ‌وقت فراموش نکنید که در صورت رد درخواست، امکان اعتراض وجود دارد. تصمیم اداره مهاجرت ترکیه در بسیاری از موارد قابل اعتراض در مراجع اداری یا دادگاه‌های اداری است. البته اعتراض باید در مهلت قانونی انجام شود و معمولاً نیازمند تنظیم دادخواست و ارائه مستندات حقوقی است. در نهایت اینکه همیشه برای سناریوی رد اقامت برنامه جایگزین داشته باشید. پیش از انتقال کامل خانواده یا سرمایه، بهتر است احتمال رد درخواست نیز در نظر گرفته شود؛ از جمله حفظ بخشی از سرمایه در ایران یا پیش‌بینی گزینه‌های اقامتی در کشورهای دیگر».

نگاه حقوقی

هزینه‌پنهان جرائم اقتصادی

بیمان حاج‌محمودعطار، وکیل دادگستری:

هنگامی که از یک پرونده بزرگ فساد اقتصادی سخن گفته می‌شود، معمولاً توجه افکار عمومی به رقم اختلاس، کلاهبرداری یا پول‌شویی معطوف می‌شود. اما واقعیت آن است که زبان ناشی از جرم به همین ارقام محدود نیست. کشف جرم، جمع‌آوری ادله، انجام تحقیقات، کارشناسی‌های مالی، تشکیل پرونده، برگزاری ده‌ها جلسه رسیدگی دردادسرا، دادگاه بدوی، دیوان عالی کشور و اجرای حکم، همگی هزینه‌های سنگینی را بر دولت و جامعه تحمیل می‌کنند. در پرونده‌های بزرگ اقتصادی، گاه هزاران ساعت از وقت قضات، ضابطان، کارشناسان و کارکنان قضائی صرف رسیدگی می‌شود؛ ظرفیتی که می‌توانست برای حل سایر اختلافات و دعاوی شهروندان به کار گرفته شود. از منظر اقتصاد جرم، این هزینه‌ها بخشی از «هزینه اجتماعی جرم» هستند. بنابراین جرائم اقتصادی نه‌تنها اموال عمومی و خصوصی را هدف قرار می‌دهند، بلکه منابع دستگاه عدالت کیفری را نیز مصرف می‌کنند. به همین دلیل پیشگیری از فساد اقتصادی، صرفاً حمایت از بیت‌المال نیست؛ بلکه نوعی صرفه‌جویی در هزینه‌های سنگین کشف، تعقیب و مجازات مجرمان نیز محسوب می‌شود. هرچه نظام‌های نظارتی کارآمدتر باشند و فساد در مراحل اولیه شناسایی شود، هزینه‌های اجتماعی و قضائی ناشی از جرم نیز کاهش خواهد یافت. از این رو، پیشگیری از جرم همواره کم‌هزینه‌تر از کشف و مجازات آن است. در پرونده‌های کلان اقتصادی، هزینه فقط متوجه دولت نیست؛ بلکه متهمان، شایگان، بانک‌ها، مؤسسات مالی و سایر طرف‌های پرونده نیز ناچار به پرداخت هزینه‌های سنگین دادرسی و حق‌الوکاله می‌شوند. گاه حق‌الوکاله وکلای متخصص در پرونده‌های پیچیده اقتصادی به ارقام قابل توجهی می‌رسد؛ زیرا پرونده مستلزم مطالعه هزاران صفحه اسناد، شرکت در ده‌ها جلسه دادرسی، بررسی گزارش‌های کارشناسی و پیگیری طولانی‌مدت است. در پرونده‌های بزرگ اقتصادی که رسیدگی به آنها ماه‌ها یا سال‌ها به طول می‌انجامد، این هزینه‌ها گاه به صدها و هزاران میلیارد تومان می‌رسد؛ بنابراین جرم اقتصادی تنها موجب انتقال آلودگی ثروت نمی‌شود، بلکه منابع مالی کشوردهای را نیز در فرایند کشف، تعقیب و رسیدگی قضائی مصرف می‌کند. از منظر جرم‌شناسی اقتصادی، مهم‌تر از حق‌الوکاله وکل، «هزینه فرصت» است؛ یعنی زمانی که قضات، وکل، کارشناسان و کارکنان قضائی صرف یک پرونده فساد می‌کنند و نمی‌توانند آن را به سایر امور حقوقی و قضائی اختصاص دهند. این هزینه نامرئی، در بسیاری موارد از هزینه‌های مستقیم نیز سنگین‌تر است.

خبر

سهمیه‌های پزشکی، باید از ۶۰درصد به ۲۰درصد برسد
ایلنا: رئیس مجتمع بیمارستانی امام خمینی گفت: «ضرورت دارد از همین امسال سهمیه‌های پزشکی کاهش یابد. به نظر می‌رسد که شش‌سهمیه‌ها می‌تواند از ۶۰ درصد به ۲۰ درصد و به‌تدریج به ۱۰ درصد و حتی کمتر برسد. یا حداقل، امسال از ۶۰ درصد به ۴۰ درصد و سال بعد به ۲۰ درصد برسد و سپس به‌تدریج کاهش یابد. برخی از استادان که خود آزاده، جانباز یا از ایثارگران هستند و شماری بهترین استادان و نخبگان به شمار می‌روند نیز از سهمیه استفاده نکرده‌اند و موافق کاهش آن هستند». عبدالرحمن رستمیان، در واکنش به اعلام نظر جانشین خود را وارد بازار مسکن کرده‌اند و بعد با رد درخواست اقامت مواجه شده‌اند. قراردادهای مالی را با شرط فسخ تنظیم کنید. به این صورت که اگر خانه اجاره می‌کنید یا ملکی می‌خرید، بهتر است در قرارداد، بندی درباره امکان فسخ یا بازگشت بخشی از مبلغ در صورت رد اقامت پیش‌بینی شود. این موضوع می‌تواند از خسارت مالی جلوگیری کند. نکته بعدی اینکه حتماً از مشاوران و وکلای دارای مجوز استفاده کنید. بخش قابل توجهی از مشکلات ایرانیان ناشی از اعتماد به واسطه‌ها و دفاتر غیررسمی است. توصیه می‌شود فقط با وکلای ثبت‌شده یا شرکت‌های دارای مجوز همکاری شود و وعده‌هایی مانند «اقامت تضمینی» یا «تمدید صددرصدی» با تردید بررسی شوند هیچ‌وقت فراموش نکنید که در صورت رد درخواست، امکان اعتراض وجود دارد. تصمیم اداره مهاجرت ترکیه در بسیاری از موارد قابل اعتراض در مراجع اداری یا دادگاه‌های اداری است. البته اعتراض باید در مهلت قانونی انجام شود و معمولاً نیازمند تنظیم دادخواست و ارائه مستندات حقوقی است. در نهایت اینکه همیشه برای سناریوی رد اقامت برنامه جایگزین داشته باشید. پیش از انتقال کامل خانواده یا سرمایه، بهتر است احتمال رد درخواست نیز در نظر گرفته شود؛ از جمله حفظ بخشی از سرمایه در ایران یا پیش‌بینی گزینه‌های اقامتی در کشورهای دیگر».

از تدابیر سوء آنها سود بسیار برده است.